

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tas-27 ta' April, 2006

Citazzjoni Numru. 85/2005

Kawza fil-lista: 54

**A B
vs
C B**

II-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attrici ppremettiet u talbet hekk:

Billi l-kontendenti zzewwgu fil-Knisja ta' San Duminku, Rabat fis-6 ta' Gunju 1994 wara tlett snin eghrusija u minn dan iz-zwieg kellhom zewgt itfal li twieldu fit-8 ta' Frar 2000;

Kopja Informali ta' Sentenza

Billi l-kunsens tal-konvenut nkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu u tal-elementi essenziali tal-hajja mizzewga.

Billi inoltre l-kunsens tal-kontendenti ghal dan iz-zwieg kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u fuq id-drittijiet u dmirijiet essenziali tagħha.

Billi l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'anomalija psikologika serja li għamlitha mpoossible għall-istess konvenut illi jaqdi l-obbligazzjonijiet essenziali taz-zwieg;

Billi l-konvenut issimula l-kunsens tieghu għal dan iz-zwieg.

Billi għalhekk iz-zwieg iccelebrat mill-kontendenti fis-6 ta' Gunju 1994 huwa null u bla effett fil-ligi.

Jghid il-konvenut ghaliex m'għandhiex dina l-Qorti għarragunijiet fuq premessi:-

1. tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg iccelebrat mill-kontendenti fis-6 ta' Gunju 1994 huwa null u bla ebda effett legali, u tagħti dawk il-provvedimenti kollha l-ohra illi jkunu opportuni f'dan ir-rigward.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li huwa ngunt biex jidher għas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut li permezz tagħha ma kkontestax “il-fatti bhala tali” u rrimetta ruħħu għad-decizjoni tal-Qorti dwar jekk dawn il-fatti għandhomx iwasslu ghall-annullament taz-zwieg tieghu ma’ l-attrici;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet il-provi bil-gurament;

Ikkunsidrat;

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qeda titlob minn din il-Qorti dikjarazzjoni għid-ding fis-sens li z-zwieg

tagħha mal-konvenut kuntrattat f' Malta fis-6 ta' Gunju 1994 huwa null fil-ligi fit-termini tal-paragrafi [d] u [f] ta' l-Artikolu 19[1] tal-Kap.255.

Illi l-Qorti semghet lill-attrici tiddeponi u tagħtiha piena affidament.

Il-partijiet izzewwgu fis-6 ta' Gunju 1994 wara gherusija ta' circa 3 snin, u minn dan iz-zwieg kellhom tewmin li twieldu fit-8 ta' Frar 2000.

Mill-provi rrizulta kontestat li fiz-zmien meta l-attrici kienet ghada għarusa mal-konvenut wasal għal widnejha li l-konvenut kellu tendenzi omosesswali. Izda l-konvenut konfrontat b' din l-allegazzjoni nnega, u l-attrici kkontentat b' daqshekk, u eventwalment il-partijiet izzewwgu. L-attrici tghid li matul il-hajja konjugali l-konvenut kien indifferenti ghaliha u sahansitra kien jevita li jkollu x' jaqsam magħha, u tghid li l-att konjugali kien circa erba darbiet f' sena u fuq inizjattiva u insistenza tagħha. Hija kienet tinsisti li jagħmlu dan l-att peress li riedet li jkollha tfal, tant li meta twieldu t-tewmin il-konjugi ma kellhomx aktar relazzjonijiet intimi bejniethom, u l-konvenut kien jorqod fuq il-couch isfel fil-waqt li l-attrici kienet torqod mat-tfal fil-kamra tas-sodda fis-sular ta' fuq. Fi kliemha : "I was a cook, a cleaner, I work, mother, I wasn't a woman to anyone."¹

Wara diversi suspecti da parti ta' l-attrici, stante in-nuqqas ta' interessa fiha bhala mara da parti tal-konvenut, dina kienet ippedinatu, u f' okkazzjoni minnhom għal habta tas-2.30 am hija ratu fi gnien f' Tax Xbiex fejn kien hemm diversi rgiel jitlajjaw u migmugha għas-skopijiet li jagħmlu s-sess flimkien, u dan kien fil-kumpanija ta' ragel iehor. Kif il-konvenut ra li martu ratu f' dik is-sitwazzjoni huwa telaq jigri, u wara hmistax il-gurnata l-koppja sseparat.

Illi mill-kwadru premess jirrizulta car u manifest li l-konvenut ibati minn anomalija psikologika li kienet ta' xkiel serju għal hajja mizzewwga li għandha bhala

¹ Fol.51

obbligazzjonijiet essenziali dawk bazati fuq unjoni permanenti, esklussiva u rrevokabbi diretta ghal hajja in komuni bejn il-koppja, il-prokreazzjoni u t-trobbija ta' I-ulied, kif ukoll il-ben essere reciproku. Mill-provi jemergi car li l-anomalija li jbatis minnha l-konvenut kienet ta' impediment ghall-esekuzzjoni tal-obbligi konjugali da parti tieghu u ghalhekk kienet ta' xkiel serju fil-hajja matrimonjali tieghu ma' l-attrici.

Kif gie osservat fil-kawza *PA Anthony Gaffiero vs Juanita Gaffiero – 17/11/2000 citata fil-kawza PA[VDG] Josette Fardell vs Raymond Galea 17.06.2002* “Inerenti fl-obbligazzjonijiet taz-zwieg hemm l-obbligu tal-partijiet li jaghtu lilhom infushom lil xulxin fit-totalita' taghhom sabiex tigi stabbilita bejniethom the community of life and love, f' liema komunjoni s-sesswalita' għandha rwol importanti.²

Jekk parti fiz-zwieg minhabba xi anomalija psikologika serja, ma tkun tista tagħti [mhux semplicement “ma tagħix”] lilha nnifisha fit-totalita' tagħha lill-parti l-ohra b' mod permanenti, kontiwi u esklussiv, allura, jekk tali anomalija tkun tissussisti fil-mument tal-ghoti tal-kunsens matrimonjali, ikun hemm id-difett ravvizat fil-sub inciz [d].

Vi sono in effetti delle persone le quali per gravi perturbazioni del substrato psico-fisiologico sono incapace di stabilire quella relazione interpersonale – in quanto comporta la mutua donazione di due persone – perpetua, esclusiva e intima, che e' richiesta dalla komunione di vita coniugale, necessaria per il raggiungimento, in modo veramente umano, della finalità propria del matrimonio, senza la quale la società coniugale non puo esistere [*Bersini: Il Diritto Canonico Matrimoniale*].

Inoltre, spetta lil Qorti tiddetermina jekk l-anomalija psikologika tidholx fit-termini tal-ligi. “Il giudice e' sempre perito peritorum. Noi pero' crediamo che si possano offrire come esempio alcune “cause psiche” e che comunque sono di massima attualità: omosessualità,

² sottolinear ta' din il-Qorti

transessualismo, altre anomalie sessuali o psico sessuali, narcisismo, alcoholismo, noncuranza o negligenza strafottenete [menefreghismo] per quanto riguarda la comparte, introversione fino alla incomunicazione con l'altra parte e quindi incapacita' di comunione interpersonale..”

Fil-kaz in disamina jirrizulta li t-tendenza omosessuali tal-konvenut kienet ezistenti anke qabel iz-zwieg ma' l-attrici izda dan kien heba din il-karatteristika tieghu minnha u baqa' ghaddej bir-relazzjoni tieghu magħha sakemm eventwalment sar iz-zwieg. Jidher car li z-zwieg kuntrattat f' dawn ic-cirkostanzi ta' ingann kien destinat li jfalli mill-bidu tieghu u r-riluttanza da parti tal-konvenut li jagħmel l-att konjugali ma' l-attrici kienet fonti ta' tensjoni u umiljazzjoni għal din ta' l-ahħar li spiccat privata minn wieħed mid-drittijiet inerenti ghall-hajja mizzewwga. Il-mod kif il-konvenut kien jittraskura lill-attrici juri bic-car li l-amomalija psikika li huwa kien isofri minnha kienet ta' tfixil serju għal hajja matrimonjali tagħhom, sa tal-grad li għandha twassal ghall-annullament ta' dan iz-zwieg fit-termini tal-paragrafu [d] ta' l-Artikolu 19[1]. Il-Qorti tosseva wkoll li l-fatt li l-konvenut, nonostante li kien necessarjament konxju tat-tendenzi omosessuali li kellhu, ta l-kunsens tieghu ghaz-zwieg ma' l-attrici, dan il-fatt jimmanifesta difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju da parti tieghu fuq l-obbligi essenziali tal-hajja mizzewwga. Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hi tal-fehma li f' dan il-kaz jikkonfigura dak kontenut fil-paragrafu [d] ta' l-Artikolu precitat li jgħib mieghu l-annullament taz-zwieg in disamina; u dan unikament għar-ragunijiet imputabbi lill-konvenut li allura għandu jħalli l-ispejjeż ta' dawn il-proceduri.

Għal dawn il-motivi tiddecidi billi tilqa' t-talba attrici u tiddikjara z-zwieg kuntratt bejn il-kontendenti fis-6 ta' Gunju 1994 null u bla effett fil-ligi; l-ispejjeż a kariku tal-konvenut.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----